

Informatyka Geodezyjna - wykłady/ćwiczenia, rok akad. 2021-2022

SCIPY – EKOSYSTEM BIBLIOTEK DO OBLICZEŃ I ANALIZ INZYNIERSKICH – NUMPY

Kinga Węzka kinga.wezka@pw.edu.pl Zakład Geodezji i Astronomii Geodezyjnej

Warsaw University of Technology

PLAN

- 1. Ekosystem SciPy (SciPy Stack)
- 2. NumPy struktury tablicowe i obliczenia numeryczne
  - ndarray tablice NumPy
  - ndarray tablice NumPy tworzenie tablic
  - array vs ndarray
  - ndarray tablice NumPy inspekcja
  - ndarray tablice NumPy referencja vs kopia
  - matrix macierze NumPy w przyszłości brak wsparcia!
  - NumPy podstawowe mechanizmy działania pomoce
- 3. SciPy zaawansowane metody obliczeń numerycznych
- 4. SciPy v. NumPy
- 5. Pandas struktury danych i narzędzia do analizy
- 6. Literatura

Ekosystem SciPy (SciPy Stack)

- NumFocus to fundacja, której celem jest wspiranie oprogramowania typu open source do celów obliczeń i analiz matematycznych do zastosowań inzynierskich: https://numfocus.org/community/mission
- SciPy (wymawiane "Sigh Pie") to oparty na Pythonie ekosystem oprogramowania typu open source dla matematyki, nauk technicznych. W szczególności są to niektóre z podstawowych pakietów: numpy, scipy, matplotlib, pandas etc. Więcej: https://numfocus.org/sponsored-projects

EKOSYSTEM SCIPY (SCIPY STACK) – PODSTAWOWE

- NumPy (ang. Numerical Python) zaawansowane metody obliczeń numerycznych, algebra liniowa, więcej: www.numpy.org/
- SciPy (ang. Scientific Python) zaawansowane obliczenia numeryczne oparte na tablicach NumPy, wiecej: www.scipy.org/
- Pandas prezentacja graficzna wyników (wykresy) więcej: www.pandas.pydata.org/

EKOSYSTEM SCIPY (SCIPY STACK) – STRUKTURY, OBLICZENIA RÓWNOLEGŁE

- Pandas struktury danych i narzędzia do analizy. Rozszerzeniem tej biblioteki jest GeoPandas, wspomagająca analizy geoprzestrzenne, więcej: www.pandas.pydata.org/
- Xarray łatwe w użyciu struktury danych wysokiego poziomu (np. netCDF), narzędzia analityczne do pracy z wielowymiarowymi, etykietowanymi zbiorami danych i tablicami, przetwarzanie równoległe z użyciem Dask, więcej: www.xarray.pydata.org
- Dask umożliwia bibliotekom (NumPy, pandas i scikit-learn) skalowalne obliczeń na dużych zbiorach danych – pozwala na przetwarzanie równoległe, umożliwia skalowanie od procesorów wielordzeniowych do klastrów z tysiącami węzłów, wiecej: www.dask.org

pandas

xarrav

Dask

EKOSYSTEM SCIPY (SCIPY STACK) – TEMATYCZNE

- AstroPy popularne obliczenia stronomiczne, mechanika orbit etc., więcej:
   www.astropy.org
- GDAL (Geospatial Data Abstraction Library) dostęp i tłumaczenie rastrowych i wektorowych formatów danych geoprzestrzennych teledetekcja, więcej: www.gdal.org
- scikit-learn uczenie maszynowe, wiecej: www.scikit-learn.org
- scikit-image cyfrowe przetwarzanie obrazów, wiecej: www.scikit-image.org

NumPy – struktury tablicowe i obliczenia numeryczne

NumPy

NumPy

- NumPy opiera się na bibliotekach BLAS i LAPACK (fortran) co zwieksza wydajności obliczeń algebry liniowej.
- Podstawową funkcjonalności NumPy jest jego typ zmiennych tablicowych (ndarray), wykorzystywany dla n-wymiarowej tablicy jako struktury danych.
- Typ zmiennych tablicowych NumPy (ndarray) rozszerza język Pythona o wydajną strukturę danych przydatną do prac matematycznych i numerycznych.
- Oficjalna strona: http://www.numpy.org/
- Manual: https://numpy.org/devdocs/reference/index.html https://numpy.org/devdocs/user/quickstart.html

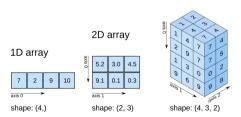
Użycie biblioteki wymaga jej instalacji i importu:

```
In[1]: import numpy as np
```

NDARRAY - TABLICE NUMPY

- Tablice Numpy ndarray to kolekcje, które przechowują dane tego samego typu. Nie są tak elastyczne jak listy (różne typy), ale ze względu na jednolity i znany typ przechowywanych danych, można łatwo obliczyć jaki będzie rozmiar tablicy w pamięci.
- Numpy wykonuje operacje na całych tablicach (np. macierze), a nie na pojedyńczych elementach (ja w list). ndarray posiadają zoptymalizowane funkcje operujące na wszystkich przechowywanych w obiekcie danych, do przetwarzania dużych zbiorów.
- Obiekty ndarray zachowują swój rozmiar; przy zmianie rozmiaru takiego obiektu powstaje nowy obiekt, a obiekt sprzed zmiany zostaje usunięty.
- Obiekty ndarray są mutowalne (zmienne).

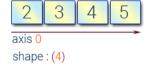
3D array

NDARRAY - TABLICE NUMPY - TWORZENIE TABLIC

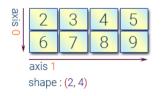


```
In[2]:
       |a| = np.array([1,2,3])
          print('size a = ', np.size(a))
          print('shape a = ', np.shape(a))
Out.:
          [1 2 3]
          size a = 3
          shape a = (3,)
In[3]:
         c = np.array([[1,2,3],[4,5,6]])
          print('size b = ', np.size(b))
          print('shape b = ', np.shape(b))
011t:
       1 [[1 2 3]
          [4 5 6]]
          size b = 6
          shape b = (2, 3)
```

Tablica 1D

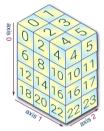
Tablica 2D

NDARRAY - TABLICE NUMPY - TWORZENIE TABLIC


```
In[4]:
         d=np.array([[(1, 11), (2, 12)], [(3,13), (4,14)]])
                                                                Tablica 3D
         print('size d = ', np.size(d))
         print('shape d = ', np.shape(d))
Out:
         [[[ 1. 11.]
          [ 2. 12.]]
          [[ 3. 13.]
            Γ 4. 14.]]]
         size d = 8
                          shape d = (2, 2, 2)
```


shape: (4, 3, 2)

```
a = np.zeros((3,4))
                       # tablica zer (3 wiersze, 4 kolumny)
b = np.ones((2,3))
                       # tablica jedynek (2 wiersze, 3 kolumny)
c = np.linspace(0, 5, 10) # utworzenie tablicy: start, stop, ilość wart.
c = np.arange(0, 5, 1) # utworzenie tablicy: start, stop, interwal
d = np.full((2,2),7)
                       # tablica o wymiarach (2x2) wypełnionej 7
```

Pełna dokumentacja: numpy.org/devdocs/reference/routines.array-creation.html

numpy.array jest funkcją która zwraca obiekt numpy.ndarray. Nie ma typu obiektu nazywanego numpy.array

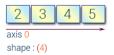
■ Listę można zrzutować na typ numpy.ndarray korzystając z funkcji numpy.array

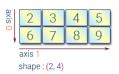
```
In[5]:
                 import numpy as np
                 a = [1,2,3]
                 print('type a: ', type(a))
                 b = np.array(a)
                 print('type b: ', type(b))
                 print(isinstance(b, (np.ndarray)))
Out[5]:
         type a: <class 'list'>
                 type b: <class 'numpy.ndarray'>
                 True
```

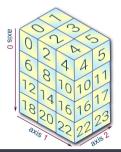
NDARRAY - TABLICE NUMPY - INSPEKCJA

- ndarray.ndim liczba osi (wymiarów) tablicy.
- ndarray.shape wymiary tablicy. Krotka liczb całkowitych wskazujących rozmiar tablicy w każdym wymiarze.
- ndarray.size całkowita liczba elementów tablicy. Jest to równe iloczynowi elementów kształtu.
- ndarray.dtype obiekt opisujący typ elementów w tablicy. Tablice mają standardowe typy Pythona lub specjalne typy NumPy np: Numpy.int32, numpy.float64.
- ndarray.itemsize rozmiar w bajtach każdego elementu tablicy. Np. tablica elementów typu float64 ma 8 elementów: 8 (= 64/8), natomiast jeden z typów complex32 ma 4 elementy: 4 (= 32/8). Jest to równoważne z ndarray.dtype.itemsize.

NDARRAY – TABLICE NUMPY – DZIAŁANIA

utworzenie tablicy:

```
In[6]:
1     a = np.array([1,2,3])
2     b = np.array([(1.5,2,3), (4,5,6)], dtype = float)
3     d = np.ones((3,4)) # macierz jednostkowa
```

sprawdzanie tablicy:

```
In[7]:

1 b.shape # wymiar tablicy
2 b.ndim # liczba wymiarów
3 b.dtype # typy danych w tablicy
```

operacje/metody tablicowe, pełna dokumentacja:

numpy.org/devdocs/reference/routines.array-manipulation.html

```
In[8]:

i = np.transpose(b) # macierz transponowana

np.hsplit(a,3) # podział poziomo na miejscu 3go idx

np.insert(a, 1, 5) # wstawianie wartości na miejsce idx
```

NDARRAY – TABLICE NUMPY – ODNOSZENIE SIĘ DO ELEMENTÓW


```
>>> a[0, 3:5]
array([3, 4])
>>> a[4:, 4:]
array([[44, 55],
       [54, 5511)
>>> a[:, 2]
a([2, 12, 22, 32, 42, 52])
>>> a[2::2, ::2]
array([[20, 22, 24],
       [40, 42, 44]])
```

						7
Θ	1	2	3	4	5	
10	11	12	13	14	15	
20	21	22	23	24	25	
30	31	32	33	34	35	
40	41	42	43	44	45	
50	51	52	53	54	55	

NDARRAY – TABLICE NUMPY – ODNOSZENIE SIĘ DO ELEMENTÓW


```
>>> a[(0,1,2,3,4), (1,2,3,4,5)]
array([1, 12, 23, 34, 45])
>>> a[3:, [0,2,5]]
array([[30, 32, 35],
       [40, 42, 45],
       [50, 52, 5511)
>>> mask = np.array([1,0,1,0,0,1], dtype=bool)
>>> a[mask, 2]
array([2, 22, 52])
```

_					$\overline{}$	$\overline{}$	
	0	1	2	3	4	5	
	10	11	12	13	14	15	
	20	21	22	23	24	25	
	30	31	32	33	34	35	
	40	41	42	43	44	45	
	50	51	52	53	54	55	

NDARRAY – TABLICE NUMPY – REFERENCJA VS KOPIA (1/3)

Należy pamietać że znak równości w Pythonie tworzy referencję, a nie kopię. Aby wykonać kopię tablicy ndarray należy skorzystać ze specjalnych metod.

- B = A tworzy referencję.
- B = A.copy() lub B = A[:] tworzy kopię.

```
[[ 0 1 999 3 4]
2 [ 5 6 7 8 9]
3 [ 10 11 12 13 14]]
```

```
[[ 0 1 2 3 4]
[ 5 6 7 8 9]
[ 10 11 12 13 14]]
```

NumPy – macierze (ndarray czy matrix)

■ matrix – dodatkowy typy zmiennych numpy dla definiowania macierzy.

```
In[9]:
```

```
A = np.array([(1.5,2,3), (4,5,6)])
B = np.matrix(A) # rzutowanie ndarray do matrix
A = np.matrix([(1.5,2,3), (4,5,6)]) # utworzenie typu matrix
```

Podstawowe różnice (NumPy 4 matlab users.pdf)

- dla ndarray, zapis A * B oznacza iloczyn odpowiadających elementów (element-wise multiplication), natomiast dot(A, B) - oznacza mnożenie macierzy;
- dla matrix, A * B oznacza mnożenie macierzy;
- obiekty ndarray mogą mieć liczbę wymiarów > 2, matrix zawsze mają dwa wymiary.

ndarray – podstawowy typ zmiennych w NumPy, wiele funkcji przyjmuje jako argumenty typ ndarray, albo zwraca wynik typu ndarray, nawet jeżeli działania zostały wykonane na matrix.

matrix – **nie zaleca się już używania tej klasy**, nawet w przypadku algebry liniowej. Zamiast tego należy używać zwykłych tablic. Klasa zostanie usunięta w przyszłości.

Pomoc

- Podstawowe mechanizmy działania Jupyter Notebook: OneDrive – tutoriale_pomoce/lib_numpy/help_numpy.ipynb
- Podstawowe rówżnice pomiedzy Matlab a Numpy: https://numpy.org/doc/stable/user/numpy-for-matlab-users.html OneDrive - tutoriale_pomoce/lib_numpy/numpy4matlab_users.pdf
- Zestawienie najczęściej uzywanych metod:OneDrive tutoriale_pomoce/lib_numpy/numpy_cheat_sheet.pdf

OneDrive - https://wutwaw-my.sharepoint.com/:f:/g/personal/kinga_wezka_pw_edu_pl/EsQqBLWPPMdKqIxCaQSn8xQBYrdo87VD80F0zBD_v_GBXw?e=AqU8dw

SciPy – zaawansowane metody obliczeń numerycznych

SciPy

- SciPy opiera się na obiektach tablicowych NumPy ((ndarray)) i zawiera rozbudowany zestaw bibliotek naukowych.
- SciPy zawiera moduły do optymalizacji, algebry liniowej, integracji, interpolacji, funkcji specjalnych, FFT, przetwarzania sygnałów i obrazu, rozwiązań ODE, metody całkowania numerycznego, rozwiązywanie równań różniczkowych, i innych zadań wspólnych dla nauki i inżynierii.
- Oficjalna strona: https://www.scipy.org/
- Manual: https://scipy-lectures.org

Użycie biblioteki wymaga jej instalacji i importu:

```
In[10]: import scipy as sp
```

SciPy – struktura biblioteki

- Funkcje specjalne (scipy.special)
- Całkowanie numeryczne (scipy.integrate)
- Optymalizacja (scipy.optimize)
- Interpolacja (scipy.interpolate)
- Transformacje Fouriera (scipy.fftpack)
- Przetwarzanie sygnału (scipy.signal)
- Algebra liniowa (scipy.linalg)
- Problemy z wartością własną z ARPACK
- Dane przestrzenne (scipy.spatial)
- Statystyka (scipy.stats)
- Przetwarzanie obrazu (scipy.ndimage)
- Plik IO (scipy.io)

Więcej: https://docs.scipy.org/doc/scipy/reference/py-modindex.html

```
# import
   import scipy.linalg
   scipy.linalg.lstsq(M, y)
5
   # import
   from scipy import linalg
  linalg.lstsq(M, y)
9
   # import
10
   from scipy.linalg import lstsq
11
  lstsq(M, y)
12
```


SciPy v. NumPy

SCIPY V. NUMPY

- NumPy zawiera typ danych tablicowych i najbardziej podstawowe operacje: indeksowanie, sortowanie, przekształcanie, podstawowe funkcje elementarne i tak dalej.
- Cały kod numeryczny znajdowałby się w SciPy. Jednak jednym z ważnych celów NumPy jest kompatybilność, dlatego NumPy stara się zachować wszystkie funkcje obsługiwane przez jednego z jego poprzedników.
- W ten sposób NumPy zawiera pewne funkcje algebry liniowej, nawet jeśli bardziej poprawnie należą do SciPy. W każdym razie SciPy zawiera bardziej w pełni funkcjonalne wersje modułów algebry liniowej, a także wiele innych algorytmów numerycznych.
- scipy.linalg vs numpy.linalg
  - scipy.linalg zawiera wszystkie funkcje w numpy.linalg plus kilka innych bardziej zaawansowanych, których nie ma w numpy.linalg.
  - zaletą używania scipy.linalg zamiast numpy.linalg jest to, że zawsze jest kompilowany z obsługą BLAS / LAPACK, podczas gdy dla numpy jest to opcjonalne. W związku z tym scipy wersja może być szybsza w zależności od sposobu zainstalowania numpy. Dlatego, chyba że nie chcesz dodawać scipy jako zależności do swojego programu numpy, użyj scipy.linalg zamiast numpy.linalg.

Pandas – struktury danych i narzędzia do analizy

Pandas

- Wysoko-wydajne, łatwe w użyciu struktury danych i narzędzia do analizy danych dla języka programowania Python.
- Pozwala na wydajne łączenie, sortowanie i kombinacje za pomocą indeksowania kolumn
- Podstawowymi strukturami danych są:
  - Series jednowymiarowa tablica z etykietami, pandas.pydata.org/pandas-docs/stable/reference/api/pandas.Series.html
  - DataFrame czyli dwuwymiarowa struktura z etykietami (nazwy kolumn i wierszy), pandas.pydata.org/pandas-docs/stable/reference/api/pandas.DataFrame.html
- Dokumetacja: http://pandas.pydata.org/

Użycie biblioteki wymaga jej instalacji i importu:

In[11]: 1 import pandas as pd

Pandas – Struktury Danych – DataFrame


```
In[12]:
         name = ["Marek", "Anna", "Ewa"]
         age = [28, 10, 33]
         married = [True, True, False]
       4
         df_from_list = pd.DataFrame(
       5
             data=[name, age, married],
       6
             columns=["name", "age", "married"])
Out[12]: 1
         name age married
         0 Marek 28
                        True
         1 Anna 10 True
       3
           Ewa 33 False
```


Literatura

LITERATURA

- NumPy www.numpy.org/
- SciPy: www.scipy.org/
- Matplotlib: www.matplotlib.org/
- Pandas: www.pandas.pydata.org/
- Xarray: www.xarray.pydata.org
- Dask: www.dask.org
- AstroPy: www.astropy.org
- GDAL: www.gdal.org
- scikit-learn: www.scikit-learn.org
- scikit-image: www.scikit-image.org

Dziękuje za uwagę

Kinga Węzka kinga.wezka@pw.edu.pl